

Sak 74/2016: Høring om fiskeregler på grenseelvstrekningen gjeldende fra 2017

Saksfremstilling:

Klima- og miljødepartementet sendte den 30. juni frem forslag til en ny avtale mellom Norge og Finland om fisket i Tanavassdraget. Forslaget er basert på forhandlinger som har pågått siden 2012, og som nå er avsluttet.

Forslag til ny avtale med to vedlegg, vedlegg 1 med kart over virkeområdet og vedlegg 2 med forslag til nye fiskeregler, sendes nå på høring både i Norge og Finland. Etter høringen vil saken bli fulgt opp med sikte på at ny avtale og nye fiskeregler kan tre i kraft før fiske sesongen 2017.

Klima- og miljødepartementet ber om at eventuelle merknader til det vedlagte forslaget sendes **senest 12. august**. Høringssvar bes sendt inn ved å bruke skjemaet for høringssvar på regjeringen.no. Høringsuttalelsene er offentlige etter offentleglova og blir publisert under høringsuttalelser. Høringsinstansene bør vurdere om saken skal sendes til underliggende etater eller virksomheter. Liste over høringsinstanser er vedlagt.

Departementet har funnet det riktig å sende avtalen på høring, selv om dette ikke er påkrevet etter Utredningsinstruksen.

Tana er grensevassdrag mellom Norge og Finland og ett av verdens største vassdrag med atlantisk laks. Nesten 70 % av nedslagsfeltet ligger i Norge. Vassdraget har en lang rekke små og store sideelver som er lett tilgjengelig for oppvandrende laks, og det er anslått at det finnes mer enn 30 enkeltbestander av laks i vassdraget. Den årlige fangsten i Tana er den høyeste i noe enkeltstående vassdrag i hele utbredelsesområdet til atlantisk laks. I enkelte år har Tana stått for over 20 % av all elvefangst i Europa og 50 % av all elvefangst i Norge. Vassdraget er blant de siste store laksevassdragene som fortsatt er relativt upåvirket av annen menneskelig aktivitet enn fiske. Et spesielt trekk ved Tana er bruken av tradisjonelle fiskemetoder med bundne redskap som stengsel, drivgarn og stågarn. Fisket i vassdraget har stor betydning for lokalbefolkningen og for samene som urfolk.

Fisket i Tana har siden 1873 vært regulert gjennom en bilateral avtale mellom Norge og Finland. Den nåværende avtalen er fra 1990, og har over tid lagt grunnlaget for et for høyt fiskepress på laksebestandene og for utvikling av en omfattende fisketurisme som er til hinder for lokalbefolkningens tilgang til fiske. Dagens forvaltning er dermed både i strid med kravene til et bærekraftig laksefiske og med hensynet til lokalbefolkningens rettigheter og interesser.

På denne bakgrunn tok Norge initiativ til forhandlinger med Finland om en ny avtale i slutten av 2010. Den norske forhandlingsdelegasjonen ble oppnevnt ved kongelig resolusjon våren 2012, med representanter fra Klima- og miljødepartementet (ledelse), Utenriksdepartementet, Miljødirektoratet, Sametinget og Tanavassdragets fiskeforvaltning. Etter felles forberedelser ble forhandlingene igangsatt sommeren 2012. Det opprinnelige målet var å få på plass en ny avtale fra 2015, men dette ble senere utsatt til 2016 og nå altså til 2017.

Hovedformålene med den nye avtalen

Omfattende vitenskapelige undersøkelser og analyser, først og fremst i regi av en felles norsk-finsk forskningsgruppe, viser at utviklingen for laksebestandene i Tanavassdraget over tid har vært betydelig svakere enn i andre laksevassdrag i regionen. De faglige analysene viser også at dette i all hovedsak skyldes et for omfattende fiske. Hovedformålet med den nye avtalen er å snu denne utviklingen og å gjenoppbygge bestandene slik at vassdragets potensial for lakseproduksjon blir utnyttet til beste for de verdier, rettigheter og interesser som er knyttet til laksen og laksefisket. Dette kan bare oppnås ved å redusere fiskepresset, og i forslaget til nye fiskeregler tas det sikte på å redusere dette med om lag en tredjedel. Effekten av de foreslåtte fiskereguleringene er imidlertid usikker, og det er derfor nødvendig å følge bestandsutviklingen nøye i årene fremover.

Det er også påkrevet med en fleksibel forvaltning som gjør det mulig å endre reguleringene i fisket dersom dette er nødvendig for å oppnå målsettingen om gjenoppbygging. Det andre helt sentrale formålet er å få bedre kontroll med turistfisket i vassdraget, slik at dette ikke er til hinder for lokalbefolkningens tradisjonelle fiske. Et hovedtiltak for å oppnå dette er at antallet fiskekort som kan selges til tilreisende fiskere, som i dag er ubegrenset, fastsettes til maksimalt 22 000 døgnkort som fordeles likt mellom Norge og Finland. Det er også tilstrebet en rimelig byrdefordeling mellom de ulike gruppene av fiskere.

Norge og Finland. Avtalen skal etter planen tre i kraft før fiskesesongen 2017.

Gjeldende avtale

Gjeldende overenskomst om fisket i Tanavassdraget trådte i kraft 01.01.1990. Gjeldende overenskomst er forhandlet i 1987-89, i en tid hvor de atlantiske laksebestandene var på et helt annet nivå enn i dag. Hovedfokuset den gang reguleringen av turistfisket i Tanavassdraget og drivgarnsfisket i havet.

Ulike forvaltninger

Siden 1989 til i dag har det vært påfallende stor forskjell mellom reguleringene av sjølaksefiskefisket i Nord-Norge og reguleringene i laksefisket i Tanavassdraget. I 1989 ble det innført totalforbud mot drivgarn (mellom 500 – 600 konsesjoner ble inndratt). I tillegg ble fisketid for fiske med krokarn betydelig redusert¹. Reguleringene i sjølaksefisket i 1989 og senere, har ikke fått noen innvirkning for overenskomsten og reguleringene av fisket i Tanavassdraget.

I 2001 ble forhandlingene om Tana overenskomsten avbrutt, og overenskomst om fisket i Tanavassdraget mv. fra 1990 ble videreført uten endringer. Ansvar for den løpende driften

¹ Miljødirektoratet notat 9.08.2013, Oversikt over den historiske utviklingen i fiske og fangst på norsk- og finsk side av Tanavassdraget og langs Finnmarkskysten s. 30-31

av fisket er på norsk side var inntil 2011 lagt til Fylkesmannen i Finnmark, som også har hatt myndighet til å regulere deler av turistfisket ved forhandlinger med Finland.

I forhold til reguleringene i sjølaksefisket i perioden 1989 til 2010, har forvaltningen av Tanavassdraget på vesentlige områder fraveket myndighetenes forvaltning av sjølaksefisket. Vesentlig ulikhet av forvaltning av samme ressurs i samme periode i sjø/fjord og i elv/vassdrag, vurderes å være en av hovedårsakene til at laksebestander i deler av vassdraget er redusert, og har medført til svært negativ utvikling i Tanavassdraget. Dette medvirker til at forvaltningen i en periode fremover ikke kommer utenom om betydelige reguleringer både i fisketid og i redskapsbruk.

Ved åpning av nye forhandlinger 19.-21. juni 2012 ble FoU-rapporten fra den norsk-finske overvåknings- og forskningsgruppa grundig presentert. Hovedkonklusjonene fra gruppa er at laksebestandene i Tanavassdraget er langt under gytebestandsmålene, trolig fordi de i en lengre periode har vært overbeskattet. For å bygge opp igjen bestandene mener gruppa at det må settes inn reguleringstiltak i alle fiskeriene som beskatter tanalaks. Reguleringene må være mål- og bestandsspesifikke.

Generelle beskatningsråd for Tanavassdraget

Den generelle vurderingen fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning når det gjelder Tanavassdraget, er at *«forvaltningsmålet er langt fra oppnådd for dette bestandskomplekset og beskatningen bør reduseres svært mye for å sikre oppnåelse av gytebestandsmålene»*.

FoU-gruppa konkluderte slik i sin rapport av 2012:

«1) Måloppnåelsen er svært dårlig i de fem evaluerte sideelvene i Tana (Kárášjohka, Iešjohka, Váljohka, Lákšjohka og Máskejohka). Beskatningsestimaterne viser et høyt akkumulert sekvensielt beskatningstrykk som ikke er bærekraftig. Dette totale trykket må reduseres ned til et nivå som gjør det mer sannsynlig at bestandene når gytebestandsmålene på årlig basis.

2) Den sekvensielle beskatningen innebærer at den eneste effektive måten å redusere totalt beskatningstrykk på er å redusere effektiviteten til alt fiske i hele sekvensen.

3) Nye reguleringer må være målspesifikke. Dette er en særlig utfordring for fiske på blandete bestander, og en spesifikt tilpasset overvåkning er nødvendig for å sikre tilstrekkelig kunnskapsnivå. Et eksempel på slik overvåkning er den nåværende kombinasjonen av genetisk bestandsidentifisering (prosjektene Genmix og Kolarctic) og fisketelling i sideelver (video, DIDSON).

4) Den negative trenden for flersjøvinterlaks i Tana tilsier at det er et påtrengende behov for reguleringstiltak som har til hensikt å redusere beskatningstrykket for stor laks.

5) Genetisk bestandsidentifisering av skjellprøver fra hovedelva demonstrerer en høy beskatning av de store eggprodusentene (flersjøvinterlaks og flergangsgytere) som hører til sideelvene i Tanavassdraget. En stor del av denne beskatningen finner sted tidlig i sesongen. Det er derfor tilrådelig å redusere beskatningsraten i fisket på blandete bestander (både kyst og hovedelv) i de første ukene av nåværende sesong (mai og juni).»

For å oppnå ønsket reduksjon av beskatningen av bestandene i Tanavassdraget tas det utgangspunkt i indikatorelvne. For å oppnå målene for indikatorelvne må det reguleres både i hovedelva og i de enkelte indikatorelvne. Tiltak som reduserer beskatningen på indikatorbestandene i hovedelva vil medføre redusert beskatning av de øvrige bestandene.

Vitenskapelig råd for lakseforvaltning er et uavhengig råd opprettet av Direktoratet for naturforvaltning (DN) i 2009. Det vitenskapelige rådet har som hovedoppgaver å:

- 1) beskrive bestandsstatus for laks i forhold til gytebestandsmål og trusselnivå,
- 2) utarbeide prognoser for innsig av laks,
- 3) gi råd om beskatningsnivået, og
- 4) gi råd om andre spesifiserte tema.

Vitenskapelig råd for lakseforvaltning skal foreta sine analyser og vurderinger innenfor rammene av NASCO (den nordatlantiske organisasjonen for vern av atlantisk laks) sine retningslinjer for føre-var til næringen, ICES (det internasjonale havforskningsrådet) sine tilrådsninger, samt vedtatte nasjonale målsettinger for lakseforvaltning jf. føringene i St.prp. nr. 32 (Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder). Basert på eksisterende vitenskapelig kunnskap skal det gis vitenskapelige råd i henhold til mandat og årlige spørsmål.

Vitenskapelig råd for lakseforvaltning utarbeider en årlig rapport i egen rapportserie, som beskriver status og utvikling for bestanden av villaks. Rapporten skal være forvaltningens sentrale dokument når det gjelder sammenstilling av kunnskapsgrunnlaget for forvaltning av villaks. Rådet kan ved behov hente inn bidrag fra eksperter utenfor rådet. Vedlagt følger sammendrag av vitenskapelig råds siste vurdering² av måloppnåelse for deler av bestandene i Tanavassdraget.

Tanaelva

Her er hele vassdraget inkludert sidevassdrag (både norske og finske) behandlet. Vekt i ulike vektgrupper fra finsk fangst er beregnet fra finsk totalfangst, med antagelsen om at de finske fangstene fordeler seg på samme måte i forhold til størrelsesgrupper som norske fangster. Rådet har sjekket denne beregningsmåten mot en alternativ beregningsmåte som brukes i

² Rapport fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning Nr. 9b 2016, s. 830-843

Finland, og samsvaret er godt. Kjønnfordelingen i de tre størrelsesgruppene er satt år for år basert på en kombinasjon av avkryssing på skjellkonvolutter og genetiske analyser. Sidevassdrag er vurdert enkeltvis nedenfor.

Råd om beskatning: Det er sannsynlig at forvaltningsmålet ikke er nådd for dette bestandskomplekset og beskatningen bør reduseres betydelig for å sikre oppnåelse av gytebestandsmålet.

Gytebestandsmåloppnåelse og høstbart overskudd 2012-15: Svært dårlig

Kárásjohka m/sideelver (Bare data fra 2006-2015)

Råd om beskatning: Det er sannsynlig at forvaltningsmålet ikke er nådd for denne bestanden og beskatningen bør reduseres betydelig for å sikre oppnåelse av gytebestandsmålet. Det er moderat fare for at innsiget blir redusert som følge av at smoltproduksjonen er redusert på grunn av lav rekruttering.

Iešjohka (Bare data fra 2006-2015)

Råd om beskatning: Det er sannsynlig at forvaltningsmålet ikke er nådd for denne bestanden og beskatningen bør reduseres betydelig for å sikre oppnåelse av gytebestandsmålet. Det er stor fare for redusert innsig som følge av at smoltproduksjonen er redusert på grunn av lav rekruttering, men måloppnåelsen tilsier uansett et strengt råd (råd 3).

Lákšjohka (Bare data fra 2006-2015)

Råd om beskatning: Det er sannsynlig at forvaltningsmålet ikke er nådd for denne bestanden og beskatningen bør reduseres betydelig for å sikre oppnåelse av gytebestandsmålet. Rådet er basert på perioden 2012-14. Beskatningsnivået har blitt redusert, oppnåelsen har blitt bedre og var på 88% i 2014 (etter at innsiget økte og beskatningen ble svært lav). Det er stor fare for redusert innsig som følge av at smoltproduksjonen er redusert på grunn av lav rekruttering, men måloppnåelsen tilsier uansett et strengt råd (råd 3).

Máskejohka (Bare data fra 2006-2015)

Råd om beskatning: Det er sannsynlig at forvaltningsmålet ikke er nådd for denne bestanden og beskatningen bør reduseres betydelig for å sikre oppnåelse av gytebestandsmålet.

Andre vurderinger

TF har innhentet to foreløpige juridiske vurderinger til konkrete punkter i forslag til nye fiskeforskrifter og forslag til ny avtale. Ett av problemstillingene er om nåværende forslag griper for mye inn i laksebreveiernes rettigheter til fiskeutøvelse.

På generelt grunnlag kan det sies om private rettigheters vern mot offentlige rådighetsinnskrenkninger, slik som de foreslåtte fiskereglene, er at det kan utløse krav om erstatning dersom regelverket i realiteten innebærer at man må avstå sin rettighet. Slik regelverket er utformet i dette tilfellet er det av hensyn til fiskebestanden fastsatt begrensninger i antall fiskekort av forskjellig art, men det innebærer ikke at man har et totalt forbud som ikke etterlater noen fiskerett til laksebreveierne. Selv om det blir begrensninger, er det fortsatt åpning for å utnytte laksebreveiernes rettigheter.

Lokal forvaltning

Lokal forvaltning i Tanavassdraget ble etablert i 2011, etter hjemmel i Kgl. res. av 4. februar 2011³ forskrift om lokal forvaltning av fisk og fisket i Tanavassdraget i Finnmark.

Formålet med forskriften er å etablere lokal forvaltning av fisk og fisket i Tanavassdraget, og å legge til rette for at forvaltningen av vassdraget sikrer fiskebestandene i Tana som naturgrunnlag for bosetting og for samisk kultur.

Forskriftens formål⁴ understreker at den bærekraftige forvaltningen av laksebestanden må ligge til grunn. Slik kan fiskebestandene også være naturgrunnlag for bosetting og for samisk kultur. Den lokale forvaltningen vil kunne bidra til å øke erfaringskunnskapen om fisk og fiske i Tanavassdraget, og slik bidra til å øke kunnskapsgrunnlaget for andre forvaltningsbeslutninger, jf. naturmangfoldloven § 8 annet ledd.

Nærmere om fiskeregler på grenseelvestrekningen

Fiskereglene er en integrert del av avtalen mellom Norge og Finland om fisket i Tanavassdraget, og de endelige reglene vil senere bli nedfelt i forskrift.

§ 1 fastsetter virkeområdet for fiskereglene.

§ 2 fastslår de ulike grupper fiskere som er berettiget til å kjøpe fiskekort. På finsk side er det fire slike grupper, på norsk side tre. På finsk side er det to grupper av fiskerettshavere med rettigheter i henhold til den finske fiskeloven § 4. Dette er henholdsvis fast bosatt i Tanavassdragets elvedaler og ikke fast bosatte med eiendom og tilhørende fiskerett. Videre omfattes personer som er fast bosatt i elvedalene uten å være fiskerettshavere, samt tilreisende fiskere.

På norsk side deles fiskerettshaverne inn i garnfiskeberettigete etter Tanaloven § 4, og stangfiskeberettingete etter Tanalovens § 5, samt tilreisende fiskere.

§ 3 gjentar at plikten til å betale fiskeravgift følger landet hvor fiskekort kjøpes.

§ 4 angir de ulike kategorier fiskekort på grenseelvestrekningen; generelt fiskekort for lokale fiskere, stangfiskekort for lokale, samt båtfiskekort og strandfiskekort.

§ 5 fastsetter det maksimale antallet båtfiskekort og strandfiskekort per fiskesesong til 22 000 døgnkort, fordelt likt mellom Norge og Finland og mellom båt- og strandfiskekort. Kortene er

³ Samerettsutvalgest utredning NOU 1997:4 og senere ved Stortingets behandling av finnmarksloven

⁴ Kgl. Res 2011 Forslag til forskrift om lokal forvaltning av fisk og fisket i Tanavassdraget – oppfølging av Tanautvalgets rapport, s.9

fordelt på ulike fiskesoner (i tabell). En kvote på høyst en tredjedel av døgnfiskekortene som selges i Finland kan reserveres for ikke-fastboende fiskerettshavere. Også denne kvoten fordeles likt mellom stangfiskekort og båtfiskekort.

§ 6 bestemmer hvilke fiskeredskaper som er tillatt for ulike fiskearter.

§ 7 angir den generelle ukefredningen fra søndag kl. 18 til mandag kl. 18.

§ 8 omhandler fiskesesongen for stang og håndsnøre, som er fra 1. juni til 20. august for fastboende med fiskerett. Sesongen er ulik for ulike grupper av fiskere, slik at lokale fiskere har en lengre sesong enn tilreisende fiskere. Båtfiskekort og strandfiskekort for tilreisende gir en fiskeperiode fra 10. juni til 10. august. For ikke-lokale med eiendom er perioden 1. juni til 10. august.

§ 9 omhandler regler og fisketider for strandfiskekort og båtfiskekort. For tilreisende fiskere er fiskedøgnet fra kl. 22 til kl. 15, mens fiskedøgnet for fast bosatte og for ikke fastboende med eiendom er fra kl. 22 til kl. 22. For tilreisende fiskere uten fiskerett er det stilt krav om lokal roer i perioden fra kl. 18 til kl. 06.

§ 10 regulerer tillatt agn ved fiske med båtfiskekort og strandfiskekort.

§ 11 gir regler for bruk av agn og krokredskap ved stangfiske.

§ 12 fastsetter forbudsområder for stangfiske.

§ 13 slår fast at fiske med drivgarn kan foregå i perioden 1. juni til 15. juni i to døgn per uke.

§ 14 oppgir at fiske med settegarn er tillatt i perioden 1. juni til 31. juli, med unntak av Anárjohka der sesongen varer til 12. august ved visse forutsetninger. Fra 16. til 31. juli er fiske med settegarn tillatt tre døgn per uke, mens det i sesongen for øvrig kan fiskes i to døgn per uke.

§ 15 angir at stengselfiske er tillatt i perioden 1. juni til 31. juli. Fra 1. til 15. juni kan det fiskes to døgn i uken, og fra 16. juni og ut sesongen tre døgn per uke.

§ 16 bestemmer at hver fiskerettshaver bare kan benytte en type garnredskap om gangen (drivgarn, stengsel eller settegarn).

§ 17 regulerer garnfiske etter andre fiskearter enn laks, sjøørret og sjørøye.

§ 18 setter visse begrensninger for fiske fra båt.

§ 19 omfatter ulovlige tiltak som skremming og forstyrrelse av fisk.

§ 20 fastsetter krav om merking av stengsler og settegarn.

§ 21 angir maskevidde og trådtype i settegarn, drivgarn og kroggarn i stengsel.

§ 22 setter krav til stengselets konstruksjon, samt angir figurer for festing av kroggarn og ledegarn.

§ 23 gir spesifikasjoner for settegarn for fiske etter laks, sjøørret eller sjørøye.

§ 24 gir spesifikasjoner for drivgarn.

§ 25 omhandler settegarn til fangst av andre fiskearter enn laks, sjøørret og sjørøye.

§ 26 krever at ingen del av stengsel eller settegarn må stå over djupålen i hovedløpet eller sideløp, og aldri nærmere motsatt elvebredd enn 10 meter.

§ 27 fastsetter forbudsområder for garnfiske, jf. vedlagt kart.

§ 28 omhandler krav om opptak av fangstredskap etter avsluttet fiskesesong.

§ 29 krever at laks, sjøørret og sjørøye som er mindre enn 30 cm skal gjenutsettes.

§ 30 bestemmer at fisker er pliktig til å føre tildelt fangst dagbok (elektronisk eller på papir) og rapportere angitte opplysninger om hver enkelt fanget fisk til et elektronisk fangstregister for Tanavassdraget.

§ 31 krever at fremmede arter (for eksempel pukkellaks og regnbueørret) som blir fanget skal avlives straks.

§ 32 forbyr å ta med agnfisk til eller å rense fisk fra andre vassdrag, eller bruke fisk som agn ved stangfiske i vassdragets nedbørfelt.

§ 33 krever at fiskeutstyr, samt båter som har vært benyttet i annet vassdrag, skal være tørt eller desinfisert før det kan benyttes i nedbørfeltet.

§ 34 omhandler forhåndsavtalte tiltak. Ukentlige fisketider reduseres med ett døgn i en del av eller på hele grenseelvestrekningen hvis det blir fastslått avvik i laksebestandenes tilstand sammenliknet med forvaltningsplanen. Bestemmelsen skal sikre at tiltak blir iverksatt raskt, dersom dette er nødvendig av hensyn til bestandssituasjonen.

§ 35 angir ulike forhåndsavtalte tiltak rettet mot de enkelte laksebestandene, med fastsatte perioder for henholdsvis 5 % og 10 % avvik. Fiske er ikke tillatt mellom mandag kl. 18 og tirsdag klokka 18 i de angitte periodene.

§ 36 omhandler regler for båtregister i Tanavassdraget.

§ 37 fastslår at partenes ansvarlige myndigheter i fellesskap fastsetter elveløpets bredde ved middels sommervannstand i hovedløp og biløp.

§ 38 gir adgang for ansvarlige myndigheter til å gi dispensasjon fra fiskereglene for tiltak som har vern eller utvikling av fiskestammer som formål.

Foreslåtte fisketider, garnfiske:

Drivgarn:

1.6-15.6 - to døgn per uke

Stengsler:

1.6-15.6 - to døgn per uke

16.6-31.7 - tre døgn per uke

Settegarn:

1.6-15.7 - to døgn per uke

16.7-31.7 - tre døgn per uke

Tillegg Anarjohka: 1.8-12.8 - to døgn per uke

Begrensning i antall redskapstyper i bruk samtidig:

Det er kun tillatt å benytte ett redskap (drivgarn, stengsel eller settegarn) om gangen.

Stangfiske:

Tilreisende fiskere:

22 000 fiskekort fordelt likt mellom Norge og Finland

Stang turistfiskere:

- Fiskesesong 10.6-10.8
- Fiskedøgn: Kl. 22 – kl.15 for fiske fra strand og kl. 18 – 18 for fiske fra båt

- Lokal roer: Mellom kl. 18 og kl. 06

Stang ikke-fastboende med fiskerett:

Som for turistfiskere, med følgende unntak:

- Inntil en tredel av 11 000 finske kort til ikke-fastboende med fiskerett
- Fiskesesong 1.6 – 10.8
- Fiskedøgn fra kl. 22 til kl. 22 dagen etter for fiske fra strand
- Ikke krav om lokal roer

Stang lokale:

Fiskesesong 1.6-20.8

Direktørens innstilling:

Tanavassdragets fiskeforvaltning støtter forslag til fiskeregler for en periode på fem år, fra §§ 1 - 38, med følgende unntak:

§ 5 siste ledd. TF reserverer seg mot at det åpnes for at en kvote på høyst en tredjedel av døgnfiskekortene for fiske fra båt som selges i Finland kan reserveres for fiskerettshavere fast bosatt andre steder enn i Tanavassdragets elvedaler etter § 2, første ledd punkt 2.

§ 8 tredje ledd. TF går imot hytteeiere får forlenget fisketid i forhold til andre tilreisende fiskere for perioden 1. – 9. juni, jf. fiskesesong for stang og handsnøre, for fiskere etter § 2, første ledd punkt 2 med fiskekort innenfor kvote nevnt i § 5 siste ledd.

§ 9 Båtfiskekort og strandfiskekort

Supplering til andre ledd første setning: Båtfiskekort gir rett til å bruke maksimalt tre stenger samtidig i en båt, når det er betalt for hver stangdøgn.

TF går i mot at hytteeiere får forlenget fisketid i tid døgn i forhold til andre tilreisende fiskere, jf. forslag til båtfiskekort reservert etter § 5, fjerde ledd for personer nevnt i § 2, første ledd punkt 2.

Merknad, gjelder for § 5 siste ledd, § 8 tredje ledd og § 9 tredje og fjerde ledd:

Tanavassdragets fiskeforvaltning går imot forslaget om å utvide rettighetshavergrunnlaget i Tanavassdraget. Slik TF oppfatter det, vil dette innebære en utvidelse av rettighetene og fangspotensialet til de fiskekortene som forbeholdes eiere av fritidsbolig på finsk side av vassdraget.

Når norske myndigheter forhandler på vegne av norske interesser og skal legge føringer for forvaltningen av vassdraget, må det påses at det forvaltningsrettslige likhetsprinsippet følges, også hva gjelder fordelingen av disse ressursene og rettighetene. Regelverket som utarbeides skal danne grunnlaget for fellesforvaltning av grensedelen av vassdraget, og ulike krav/regler på hver sin side av vassdraget vil klart fremstå som en forskjellsbehandling under denne fellesforvaltningen.

Det vil virke direkte mot hensikten og målsetningen om reduksjon i uttaket av laksefisk i

vassdraget dersom man innfører en «ny» rettighetsgruppe på finsk side, som får utvidede rettigheter sammenlignet med reguleringene på norsk side. I så fall vil man legge opp et regelverk der de strengeste begrensningene i uttaket pålegges norsk side, og vi kan ikke se hvilke hensyn som kan begrunne denne forskjellsbehandlingen. Basert på dette mener TF at det bør argumenteres for at likebehandlingsprinsippet må følges, og at reglene om bostedskrav bør gjelde likt for hele fellesforvaltningen av vassdraget.

§ 30 fangsoppgave til registeret

TF er for pliktig fangstrapportering, men går i mot at det settes ukentlige tidsfrister i kommende fem års periode for når fangstoppgavene skal være levert.

Begrunnelse:

Forvaltningen har ikke operative fangstrapporteringsopplegg for alle fiskergrupper i dag. I tillegg er kravet/lovgrunnlaget om fangstrapportering ulike i Norge og Finland. Partene kan sette et mål at innen kommende femårsperiode 2017 – 2021 har landene like rapporteringskrav.

§ 34 Forutsetninger for iverksettelse av forhåndsavtalte tiltak og § 35 forhåndsavtalte tiltak rettet mot de enkelte laksebestandene.

TF foreslår at § 34 forhåndsavtalte tiltak og § 35 forhåndsavtalte tiltak rettet mot de enkelte laksebestandene utgår i denne omgang, inntil det foreligger bedre registrering og dokumentasjon av oppgangen av laks i Tanavassdraget.

Begrunnelse:

Det bør foreligge årlige tellinger av laks i hovedløpet i Tanaelva. Klassifisering av laksebestandene i hovedløpet Tanaelva med intervaller på minst 5 % avvik, virker å være vel teoretisk og kan være innenfor rammen av mulige feilmarginer. Bedre dokumentasjon av oppgangen av laks vil også påvirke avtalen om fisket, jf. Artikkel 4, 6 og 7. Partene bør forplikte seg til å finansiere årlige tellinger av oppgangen laks i Tanaelva. Årlige faste tellinger av oppgangen av laks i Tanavassdraget, bør være på plass innen kommende fem års periode.

På 27 år, siden gjeldende avtale med fiskeregler trådte i kraft 1.01.1990, har ikke avtalepartenes foretatt noen forvaltningsmessige tiltak som har begrenset det årlige fiskeuttaket i Tanavassdraget. De endringer av fiskeregler som regionale myndigheter har foretatt i perioden fra 1991 til 2010 har medført til økt årlig fiskeuttak i hele perioden.

Det er behov for avklaring av roller. I Norge er driftsplan for vassdrag hjemlet i Lakse - og innlandsfiskeoven av 1991 § 25. Oppgaven med å utarbeide driftsplan er tillagt forvaltningene av vassdragene. Utarbeidelse av grunnlag for reguleringstiltak for å ivareta laksebestandene i et vassdrag, ansees som et hovedområde i en driftsplan og tilligger forvaltningsorganet både ved utarbeidelse og vedtak. Tanavassdragets fiskeforvaltning forvalter fisk - og fisket i Tanavassdraget på norsk side.

Det vitenskapelige arbeidet med dokumentasjon av utvikling og status av laksebestandene i Tanavassdraget bør kommuniseres mer. Likeledes er det nødvendig å samle inn, systematisere og synliggjøre elvdalsbefolkningens erfaringsbaserte viten, for å utvide kunnskapsgrunnlaget for fremtidig forvaltning.

§ 36 Båtregister

TF foreslår at grunnlaget for båtregistrering i Tanavassdraget gjennomgås på nytt. Partene bør avtale utredning av båtregisteret for Tanavassdraget, og sette tidsfrist for når utredningen skal være levert. Gjeldende båtregister gjelder inntil ny bestemmelse er vedtatt.

Drøftinger:

Vedtak: